

der tales om; thi det er ikke disse 6,000 Rd., jeg for mit personlige Vedkommende nærer stor Frygt for, men for det farlige Præcedens, den farlige Bei, vi komme ind paa, og som jeg ikke kan tilraade Thinget uden videre at gaa ind paa. Lad hellere Domstolene tvinge os ind paa denne Bei, om de kunne. Det er særligt for Følgernes Skyld, at jeg paa Hiertallets Vegne maa fraraade Thinget at vedtage denne Bevilling. Den ærede Minister sagde — og det er fuldkommen rigtigt, at det ogsaa under Forhandlingerne er gjort gjældende — at der ikke overfor Eierne af Sundby Færge kunde være Tale om nogen Erstatning for den Befostning, han har gjort paa sit Gæstgiveri. Men naar man kommer ind paa Billigheds spørgsmaalet, kan jeg dog ikke være ganske enig med den høitærede Minister, thi hvad der er billigt i det ene Tilfælde, er dog ogsaa billigt i det andet, og Sagen er den, som jeg tillod mig at bemærke i mit første Foredrag, at Eieren af Færgen for Værtshusholdets Vedkommende ligesaagodt kan støtte sig til Regulativet af 1737, som han gjør det for Færgeriets Vedkommende. Vil man overhovedet gaa til, om end kun af Billighedshensyn, at afløse og give Erstatning for alle den Slags Tab, som den nyere Tids Udvikling kan medføre for den Enkelte, vil man komme uendeligt vidt. Dette Regulativ af 22de November 1737 giver Færgeeieren mange forskjellige Rettigheder, som i Tidernes Løb ere bortfaldne, og ved hvis Bortfalden maasse en eller anden af Eierne af Præstevog og Fuglsang Godsfer kan have følt sig generet og ubehagelig berørt, men dog er der vist Ingen af dem, der vilde være faldet paa derpaa at bygge et Krav paa Statskassen. Jeg ser saaledes f. Ex. her i Regulativet af 1737 et ganske interessant Tegn paa Tidens Forhold, idet der i dette Regulativ blandt Andet staar, at, naar Færgekarlen eller den Mand, der skal føre Færgen, skal føre den for Gods-eieren, ikke efterkommer Reglementet og ikke gjør det rigtigt, hvad der paaligger ham, da skal han ride paa Træhest eller bære den spanske Kappe. Det er nu ogsaa Noget, der i Tidernes Løb er faldet bort, og det kan maasse for mange Aar tilbage have været ube-

hageligt nok for vedkommende Færgeeier, ja maasse endog have affødt pekuniære Tab for ham, at han ikke kunde sætte Vedkommende paa Træhest, men han kunde og vilde dog ikke derpaa støtte noget Erstatningskrav paa Staten. Jeg vil saaledes paa Hiertallets Vegne paaanyt tillade mig at anbefale Thinget at negte Bevillingen.

Judenrigsministeren: Den sidste Digression af den ærede Drdsfører forekom mig ikke ganske heldig, men jeg skal forøvrigt ikke komme ind derpaa, idet jeg kun skal bemærke, at den ærede Drdsfører flere Gange, hvor det ikke forekom mig nødvendigt, kom til at lægge Vægt paa, at Eieren var en Godseier. Jeg kan ikke skjønne rettere end, — og jeg har ikke hørt Noget, der kunde røkke mig i den Overbevisning —, at, naar man har givet en Mand Ret til og tvunget ham til at indrette en for den offentlige Trafik nødvendig Foranstaltning med en ikke ubetydelig Befostning for ham, og Staten da gaar hen og træffer en Foranstaltning, som tilintetgjør de Fordele, som han skulde have af sin Befostning, saa gjør man den Slags Uret, som jeg kalder en Ubillighed; Andet er der slet ikke Spørgsmaal om her. Jeg har, som den ærede Drdsfører bemærkede — og det have mine Forgængere ogsaa gjort —, paa Indenrigsministeriets Vegne værget imod, at der skulde kunne udledes nogen positiv juridisk Ret af Ministeriets Optræden, men ligesom jeg har tilladt mig i mit første Foredrag at sige, skal jeg nu sige, at det efter min Mening heller ikke er dette, hvorefter den Slags Spørgsmaal skal afgjøres. Det gjælder her ikke om de enkelte Udtryk i en Bestemmelse, der er over 100 Aar gammel; det er ikke efter den, at man skal afgjøre Forhold, som have udviklet sig med Tiden og modtaget Tidens Forbedringer. I Anledning af en Ytring af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) er jeg med Udsigten til en eventuel Proces for Die tvungen til at sige, at det ikke er ganske korrekt, naar det ærede Medlem sagde, at Regjeringsens juridiske Konsulent skulde have udtalt, at det var utvivlsomt, at Staten maatte tage